

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 577/2022-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Michalom Ferčákom, advokátom, Bernolákova 1652/29, Topoľčany, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 19 Ek 442/2018 z 24. augusta 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 1. októbra 2022 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a porušenia čl. 59 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 19 Ek 442/2018 z 24. augusta 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhuje, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Žiada tiež o priznanie náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľovi ako povinnému je vedené okresným súdom pod sp. zn. 19 Ek 442/2018 exekučné konanie o vymoženie 964,40 eur s príslušenstvom. Počas exekúcie sťažovateľ navrhol jej zastavenie, keďže sú tu skutočnosti, ktoré bránia vymáhateľnosti exekučného titulu. Podstata argumentácie sťažovateľa vychádzala zo skutočnosti, že exekučným titulom na peňažné plnenie je rozsudok č. 266/08/16 z 23. novembra

2016, ktorý vydal v rozhodcovskom konaní Slovenský arbitrážny súd, zriadený Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z. z. p. o. so sídlom Krížna 56, Bratislava. Peňažné nároky oprávneného majú vyplývať zo zmluvy o revolvingovom úvere č. 227914-52082 z 28. augusta 2015 uzavretej medzi povinným (sťažovateľom) ako dlžníkom a veriteľom PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o. Spolu so zmluvou o revolvingovom úvere mala byť podpísaná rozhodcovská zmluva č. 227914-52082 z 28. augusta 2015. Sťažovateľ z konkrétnych skutočností v návrhu na zastavenie exekúcie vyvodzoval, že zmluva o revolvingovom úvere vykazuje jasné znaky tzv. civilnoprávnej úžery, preto je absolútne neplatným právnym úkonom. V nadväznosti na neplatnú zmluvu o revolvingovom úvere následne mala byť uzavretá ďalšia formulárová zmluva, zmluvy o rozhodcovskom konaní č. 227914-52082 z 28. augusta 2015. Právomoc rozhodcovského súdu tak bola odvodená z neplatne uzavretej rozhodcovskej zmluvy, a teda exekučný titul nebol vydaný oprávneným subjektom. Zároveň sťažovateľ poukázal na dôvody, prečo má zmluvný vzťah spotrebiteľský charakter. Sťažovateľ argumentoval, že exekučný súd síce nedisponuje právomocou rušiť či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom, je však v exekučnom konaní zo zákona oprávnený a povinný preskúmať rozhodcovský rozsudok z hľadiska jeho materiálnej správnosti a vykonateľnosti. Poukázal na realizované peňažné plnenie medzi ním a oprávneným, ako aj na to, že oprávnený sa „opakovane pri svojom podnikaní dopúšťa nezákonného konania, vrátane dojednávania úžerníckej odmeny“.

3. Okresný súd uznesením č. k. 19 Ek 442/2018 z 26. apríla 2022 (ďalej len „uznesenie VSÚ“) vydaným vyšším súdnym úradníkom návrh na zastavenie exekúcie zamietol.

4. Proti uzneseniu VSÚ podal sťažovateľ sťažnosť, v ktorej namieta, že mu nebolo doručené vyjadrenie oprávneného z 10. marca 2022 a že okresný súd *«ignoroval prílohu návrhu označenú ako „[REDAKOVANÉ] úhrady.pdf“, ktorá preukazuje úhrady v celkovej výške 4464 €»*. Sťažovateľ poukázal i na to, že časť rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 484/2018, ktorú v bode 15 napadnutého uznesenia VSÚ cituje, nie sú právne závery ústavného súdu, a dokonca ani právne závery všeobecných súdov, ale ide o argumentáciu oprávneného v danom exekučnom konaní. Sťažovateľ v sťažnosti apeloval na princíp právnej istoty a na princíp spravodlivosti, ochrany legitímnych očakávaní a ochrany dobrých mravov, pričom zdôraznil, že účelom zákonov nie je chrániť osobu, ktorá sa „*dopúšťa nemorálneho konania alebo svoje práva zneužíva (čo v prípade oprávneného bolo opakovane potvrdzované verejne dostupnými súdnymi rozhodnutiami...)*“.

5. Okresný súd napadnutým uznesením sťažnosť zamietol a rozhodol i o nároku oprávneného na náhradu trov konania o sťažnosti.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ predovšetkým namieta, že okresný súd v napadnutom uznesení nesprávne aplikoval § 61k ods. 2 Exekučného poriadku, pričom zrozumiteľným a ústavne udržateľným spôsobom nevysvetlil, prečo „*odmietol vykonať ex offo prieskum vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku*“.

7. Sťažovateľ považuje záver okresného súdu o oneskorenom podaní návrhu na zastavenie exekúcie za predčasný, keďže okresný súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia náležite nevysporiadal s koncentračnou zásadou podľa § 61k ods. 2 Exekučného poriadku. Okresný súd síce podľa sťažovateľa konštatuje, že upovedomenie o začatí exekúcie bolo doručené povinnému postupom podľa § 61b ods. 3 Exekučného poriadku, „splnenie zákonných podmienok na takýto postup (§ 61b ods. 1, 2, 4 Exekučného poriadku a § 3 Vyhlášky č. 68/2017 Z. z.) ale neskúmal“.

8. Sťažovateľ zastáva názor, že napadnutým uznesením okresný súd porušil jeho právo na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom, jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

9. Sťažovateľ považuje napadnuté uznesenie okresného súdu za ústavne neakceptovateľné, vykazujúce znaky svojvôle a arbitrárnosti, porušujúce označené základné práva sťažovateľa podľa ústavy a práva podľa dohovoru a dodatkového protokolu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a porušenie čl. 59 ods. 2 ústavy, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

11. Ústavný súd považuje za potrebné poukázať na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej ani preskúmať, resp. či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

12. Ústavný súd konštantne judikuje, že odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu

je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napríklad Georgiadis v. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

13. V súvislosti so sťažnostnou argumentáciou sťažovateľa poukazuje ústavný súd na relevantnú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu, v ktorej okrem iného uvádza:

„... skutočnosti uvádzané povinným v návrhu na zastavenie exekúcie (spotrebiteľský charakter zmluvného vzťahu, podmienky zmluvy, úžera. úhrady vymáhanej pohľadávky, atď.). nie sú novými skutočnosťami, ktoré by nastali po uplynutí 15-dňovej lehoty podľa § 61 k ods. 2 Exekučného poriadku, ale ide o skutočnosti, ktoré existovali už v čase podania návrhu na vykonanie exekúcie a dokonca už aj v čase vydania exekučného titulu. Rovnako nešlo ani o skutočnosti, ktoré povinný bez vlastnej viny nemohol skôr uplatniť, keďže povinný v tomto smere ani neargumentoval. Povinný tak svoju obranu neuplatnil včas, v dôsledku čoho aplikujúc koncentračnú zásadu exekučného konania sa vyššia súdna úradníčka a ani tento sťažnostný súd nemusel obranou povinného zaoberať. Tu treba zdôrazniť, že právna úprava povinnosti tvrdenia v rámci koncentračnej zásady vyjadrenej v § 61 k ods. 2 Exekučného poriadku pri návrhoch povinného na zastavenie exekúcie je rigorózna, a teda súd návrh podaný oneskorene zamietne i keď by tu dôvod na zastavenie exekúcie bol (§ 611 ods. 3 druhá veta Exekučného poriadku)...“

14. K námietke sťažovateľa, že exekučný súd je povinný *ex offo* realizovať prieskum materiálnej a formálnej vykonateľnosti exekučného titulu počas celého exekučného konania, okresný súd uvádza:

«V prejednávanej veci však exekučný súd pri posudzovaní návrhu na vykonanie exekúcie nemal dôvod odchyliť sa od výslovného textu Zmluvy o úvere č. 227914-52082 zo dňa 28. 08. 2015, z ktorej vyplývalo, že povinnému bol poskytnutý úver na účely podnikania, keďže povinný bol aj v samotnej zmluve označený ako podnikateľ (teda obchodným menom, sídlom a IČO- m), čo tiež korešpondovalo aj so Žiadosťou o poskytnutie úveru zo dňa 27. 08. 2015. Tento vzťah tak bol pri vydaní poverenia na vykonanie exekúcie posúdený ako obchodnoprávny a teda exekučný titul bol vyhodnotený ako nespotebiteľský rozhodcovský rozsudok...

*Pokiaľ teda povinný mal za to, že zmluvný vzťah zo Zmluvy o úvere č. 227914-52082 zo dňa 28. 08. 2015 bol v skutočnosti vzťahom spotrebiteľským a nie obchodnoprávnym, ako deklarovala zmluva, bolo jeho právom a súčasne i povinnosťou uplatniť túto námietku včas tak, aby vôbec zabránil riadnemu výkonu exekúcie. V danom prípade však povinný návrh na zastavenie exekúcie doručil dňa 21. 02. 2022, teda takmer 4 roky po začatí exekúcie, keďže predmetná exekúcia sa začala dňa 23. 05. 2018, pričom upovedomenie o začatí exekúcie mu bolo doručené podľa § 61b ods. 2 Exekučného poriadku s tým, že v obchodnom vestníku bolo zverejnené dňa 31.08. 2018. V tejto súvislosti možno odkázať aj na zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“... To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení včítane využitia možnosti podania návrhu na zastavenie exekúcie. Treba tiež zdôrazniť, že úlohou exekučného súdu v zásade nie je nahrádzať aktivitu účastníkov konania, a to najmä ak ide o skutočnosti, ktoré musí uviesť (namietat) sám účastník, ako to bolo aj v prejednávanej veci. Pokiaľ nejde o skutočnosti, na ktoré exekučný súd musí prihliadať *ex offo*, je*

totiž exekučné konanie ovládané prejednávacom zásadou, čo znamená, že účastník konania má jednak povinnosť tvrdenia a jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie ten účastník konania, ktorý tieto povinnosti nesplnil...»

15. Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu ako celku dospel k presvedčeniu, že nevybočuje z aplikačnej praxe všeobecných súdov v súvislosti s rozhodovaním o sťažnosti povinného proti rozhodnutiu VSÚ o návrhu na zastavenie exekúcie, nemožno mu pripísať charakter excesu, ktorý by v sebe zahŕňal črty svojvôle, a je preto potrebné ho považovať za výraz autonómneho súdneho rozhodovania, do ktorého ústavný súd nemá dôvod v tomto prípade zasahovať.

16. Zastavenie exekúcie rozhodnutím súdu predstavuje jednu z troch možností zastavenia exekúcie. K zastaveniu exekúcie môže dôjsť aj rozhodnutím exekútora, prípadne zo zákona. Konanie súdu o zastavení exekúcie je návrhovým konaním. Aktívne legitimovaným na podanie návrhu na zastavenie exekúcie je *de lege lata* výlučne povinný. Návrh na zastavenie exekúcie predstavuje procesný prostriedok obrany povinného proti neoprávnene začatej alebo ďalej vykonávanej exekúcii, ktorého účelom je úplné alebo čiastočné zastavenie exekúcie. Z toho je zrejmé, že návrh na zastavenie exekúcie nie je opravným prostriedkom, ktorým by sa napádal exekučný titul. Novelou Exekučného poriadku č. 2/2017 Z. z. bola vypustená povinnosť súdu rozhodnúť o zastavení exekúcie aj bez návrhu. Ustanovenie § 58 ods. 1 Exekučného poriadku účinného do 31. marca 2017 nebolo do novej právnej úpravy prevzaté. Zo zastavenia exekúcie súdom sa stáva výlučne inštitút procesnej obrany povinného, keďže prvok ochrany povinného (rozhodovanie z úradnej povinnosti) bol vypustený. Uvedené vyplýva aj z § 611 ods. 2 Exekučného poriadku, v zmysle ktorého sa postup rozhodnutia o zastavení exekúcie spája len s návrhom na zastavenie.

17. Ústavný súd konštatuje, že okresný súd zamietol sťažnosť povinného sťažovateľa proti uzneseniu VSÚ, ktorým bol jeho návrh na zastavenie exekúcie zamietnutý, pričom sa náležite vysporiadal so všetkými námietkami v nej uplatnenými. Okresný súd jasným a vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil, prečo aplikoval koncentračnú zásadu v právnej veci sťažovateľa s poukazom na charakter námietok uplatnených v návrhu na zastavenie exekúcie, pričom poukázal na súdnu prax i judikatúru ústavného súdu. Závery, ku ktorým všeobecný súd dospel, tak nemožno označiť za svojvoľné (arbitrárne). Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom okresného súdu nestotožňuje, nestačí na prijatie záveru o zjavnej arbitrárnosti napadnutého uznesenia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom.

18. V súvislosti s námietkou sťažovateľa, že okresný súd neskúmal splnenie zákonných podmienok na doručenie upovedomenia o začatí exekúcie povinnému postupom podľa § 61b ods. 3 Exekučného poriadku, ústavný súd konštatuje, že uvedená námietka nebola v sťažnosti uplatnená a nič nenasvedčuje tomu, že by vznikli akékoľvek pochybnosti vo vzťahu k doručeniu upovedomenia o začatí exekúcie. Vzhľadom na uvedené okresný súd nemal dôvod sa v napadnutom uznesení touto námietkou zaoberať.

19. Ústavný súd dospel k záveru, že v napadnutom uznesení sa okresný súd ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal so sťažnosťou sťažovateľa a objasnil závery, ktoré ho viedli k jej zamietnutiu. Argumentáciu okresného súdu považuje ústavný súd v okolnostiach posudzovanej veci za dostatočnú a založenú na právnych záveroch, ktoré majú oporu v zákone, resp. nepopierajú podstatu, zmysel a účel aplikovaných ustanovení Exekučného poriadku, ako i Civilného sporového poriadku, vo vzťahu k rozhodnutiu o sťažnosti proti uzneseniu VSÚ o návrhu sťažovateľa (povinného) na zastavenie exekúcie.

20. Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým uznesením okresného súdu a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu:

21. V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu ústavy ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocené princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu by bolo teda možné uvažovať len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocených princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením (napr. II. ÚS 78/05, alebo IV. ÚS 326/07).

22. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením okresného súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, odmietol pri predbežnom prerokovaní aj túto časť ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.3. K namietanému porušeniu čl. 59 ods. ústavy:

23. Pokiaľ ide o namietané porušenie čl. 59 ods. 2 ústavy napadnutým uznesením okresného súdu, ústavný súd konštatuje, že neexistuje príčinná súvislosť medzi namietaným porušením uvedeného článku ústavy (ktorý ustanovuje zásadu, resp. základný princíp ukladania daní a poplatkov, a nie

osobitné základné právo) a napadnutým uznesením okresného súdu. Vzhľadom na uvedené ústavnú sťažnosť sťažovateľa i v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

24. Ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, preto bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľa.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. decembra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu